

Tarptautinė komisija

nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti

Tarptautinė komisija nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti inicijuoja Birželio 14-osios – Gedulo ir vilties dienos minėjimą Lietuvos bendrojo ugdymo įstaigose bei kitose švietimo institucijose. Šiomet minime 77-ąsias pirmųjų trėmimų metines, kai per vieną savaitę iš Lietuvos buvo ištremta apie 17 500 žmonių.

Šiomet, minint Gedulo ir vilties dieną, inicijuojama pilietinė iniciatyva „**RAKTAI iš paliktų namų...**“. Kviečiame mokyklų bendruomenes organizuoti paminėjimus savo mokyklose.

Pilietinės iniciatyvos „Raktai iš paliktų namų“ aprašymas

Pilietinės iniciatyvos tikslai:

- paskatinti mokinius pasidomėti apie trėmimus iš artimiausios savo aplinkos: tėvų, senelių, prosenelių bei tų įvykių liudininkų – buvusių tremtinių ir politinių kalinių;
- prisiminti mūsų šalies istoriją, pagerbti buvusius tremtinius ir lagerių vargus patyrusius žmones.

Pilietinės iniciatyvos uždaviniai:

- Paskatinti mokinius domėtis apie vykusias trėmimų operacijas, išsiuntimą į lagerius;
- Skaityti, analizuoti tremtinių, politinių kalinių atsiminimus, paieškoti prisiminimuose tokių vietų, kurios pasakoja apie emocijas, kurias išgyveno prievarta paliekant gimtuosius namus, nebesitikint į juos sugrįžti;
- Pagaminti pilietinės iniciatyvos simbolius – namų raktus, atspindinčius XX a. 4 – 5 deš. Istorinį laikotarpį.

Rekomendacijos mokytojams, ruošiantis paminėjimui:

- Aptarkite su mokiniais trėmimų temą. Sužinokite, ką mokiniai apie tai žino ir kaip supranta šį sudėtingą Lietuvos istorijos laikotarpį;
- Paskaitykite tremtinių, politinių kalinių atsiminimus; paanalizuokite juos, ypač atkreipiant dėmesį į jausmus, emocijas, kurias patyrė žmonės prievarta išvežami iš savo gimtųjų namų; aptarkite temą – kaip žmonės jautėsi paliekant namus, kurių net nereikėjo užrakinti, nes išvežami kažkur toli; žmonėms nereikėjo pasiimti raktų, nes galėjo būti tik mažytė viltis, jog kada nors sugrįš į savo gimtuosius namus;

- Siūlome su mokiniais pagaminti raktus iš popieriaus, kartono ar kitos medžiagos, kurių forma ir dizainas skirtingi nuo šiuolaikiškų raktų (raktai buvo dideli, masyvūs, skirti trobai, svirnui, tvartui užrakinti);
- Siūloma padiskutuoti – kiek galėjo likti raktų po vienos ar kitos trėmimų operacijos, kuomet likdavo tušti namai su besimėtančiais raktais;
- Renginio metu siūlome pagamintus raktus pakabinti ant medžio, krūmo ar sudėti į krūvą. Taip pat paskaityti tremtinių, politinių kalinių atsiminimus, kuriuose pasakojama apie tai, kaip buvo išvežti prievarta iš namų, kaip jautėsi palikę neužrakintus savo namus.

Renginio vieta ir laikas:

Mokyklų bendruomenės pačios pasirenka paminėjimui skirtą dieną birželio mėnesio pradžioje. Vietą minėjimui mokyklos pasirenka savo nuožiūra: mokyklos teritorija ar miesto/miestelio vieta, susijusi su sovietinio režimo aukų įamžinimu. Siūlome į organizuojamus renginius pakviesti Jūsų vietovėse gyvenančius buvusius politinius kalinius ir tremtinius, paprašyti, kad jie papasakotų, pasidalintų savo išgyvenimais, prisiminimais.

Tarptautinės komisijos sekretoriatas kasmet, nuo 2004 metų, inicijuoja pilietines iniciatyvas, skirtas Gedulo ir vilties dienai paminėti. Šių iniciatyvų tikslas paskatinti moksleivius būti aktyviais minėjimų dalyviais, dalyvauti gyvoje istorijos pamokoje – gyvai, renginio metu, pabendrauti su buvusiais tremtiniais ir politiniais kaliniais. Siekiame, jog būtų puoselėjama istorinė atmintis ir renginių metu vyktų kartų dialogas.

Susidomėjusius ir ketinančius prisijungti prie iniciatyvos kviečiame užsiregistruoti Tarptautinės komisijos internetinėje svetainėje: www.komisija.lt

Gražias, informatyvias nuotraukas (1 – 2) iš vykusių renginių, kurias galėtume patalpinti į naujienlaiškį ir interneto svetainę, prašome siųsti el. paštu istorinekomisija@gmail.com;

Iškilius klausimams, prašome kreiptis elektroniniu paštu: ingrida.vilkiene@lrv.lt; arba telefonu: 8 706 63818.

Vykdomojo direktoriaus pavaduotoja - švietimo programos koordinatore
Ingrida Vilkiene